విరిగిన కెరటం

[గత సంచిక తరువాయి]

జరిగిన కథ

[శ్యామల పెళ్ళి ఫోటోలు తీయడానికి రామం వెళ్ళాడు. రామం మంచి ఫోటోగ్రాఫర్. శ్యామల రామం అంటే మనసు పడింది. కానీ రామం సంబంధం, శ్యామల తండ్రికి యిష్టంలేదు ఆమెను ప్రాణం కన్నా అభిమానించినా, పెళ్ళిచేసుకోడం రామానికీ యిష్టంలేదు. పెళ్ళి కానుకగా ఒక మంచి చీర బహుమతిగా యిచ్చి, రామం ఊరు విడిచి వెళ్ళేస్తాడు. రైల్లో కూర్చోగా పాత జ్ఞాపకాలు ఒకదాని వెంబడి ఒకటి ముసురు కుంటున్నాయి.]

రామం గదిలోంచి బయటకు వచ్చేశాడు. పరుగెత్తుతున్నంత వేగంగా నడవటం మొదలు పెట్టాడు. ఎంత దూరం నడిచాడో తెలియదు. ఎటు చూసినా నిశ్శబ్దం. నిశ్శబ్దం వెంట చీకటి. చుట్టూతా కలయజూస్తే స్మశానం. అక్కడక్కడ సమాధులు తులసి కోటలు. ఒక సమాధి దగ్గరకువెళ్ళి కూర్చున్నాడు.

చీకటిలోంచి పదిమంది జనం వచ్చారు. ఎవరినో దహనంచేసి యింటికి వెడుతున్నారు. ఒక పండు ముదుసలి. ఒక పడుచువాడి చెయ్యి ఆసరా తీసుకుని మెల్లిగా నడుస్తున్నాడు. ఆ జనంలోంచి ఒక వ్యక్తి రామం దగ్గరకు వచ్చి.

"ఎవరది ?'' అని అడిగాడు.

''మనిషిని''అని సమాధానం వచ్చింది.

''చీకట్లో ఒంటరిగా కూర్చున్నావేం నాయనా యింటికి పద.''

"ప్చ్ ! ఇంకా యిల్లు....''

''ఇప్పుడు అల్లాగే అనిపిస్తుంది నాయనా ! మొగ జన్మ ఎత్తింది బ్రతుకుని చూసి భయపడటానికి కాదు. బాధలు ఓర్చుకోవడానికి''

''నాకేం బాధలు లేవు''

'సంతోషంగా వుండే వాళ్ళెవరూ స్మశానంలోకి వచ్చి కూచోరు. బాధలని జయించడానికి పద్ధతి యిది కాదు. ఆ ముసలాయన్ని చూడు. ఒక్కగా నొక్క కొడుకు. మొన్ననే మంచి ఉద్యోగంకూడా వచ్చింది. కాని దైవం చిన్న చూపు చూశాడు. మొక్క మొలిచింది. పెరిగి పెద్దదైంది. పువ్వులుపూసింది. కాయలు కాసింది. ఫలం అనుభవించేవేళకు పిడుగుపడ్డది సర్వనాశనమైంది. ఈ ముసలి వయస్సులో నా అనే వాళ్ళు లేక ఒంటరివాడైయ్యాడు. ఆయనకు వచ్చిన కష్టంకంటె నీకు పెద్ద కష్టం వచ్చిందా....''

రచన:

మల్లాది సూరిబాబు

ఇహ వినిపించుకోకుండా రాము అక్కడినుంచి బయలుదేరాడు. పలుకరించిన మనిషి "నాయనా !" అని పిలిచాడు. రామం ఆగలేదు. పిలుపు దూరమైంది.

ఎటు నడుస్తున్నాడో ఎటు వెడుతున్నాడో తెలియటంలేదు.

ఎటు చూసినా చీకటి
ఎటు చూసినా నిరాశ
మనస్సులో ఏదో అర్థంకాని బాధ
ఈ వూరు వదిలి దూరంగా వెళ్ళిపోతే?
ఇంతకాలం చదివిన చదువు?

పెద్ద పెద్ద చదువులు చదివి తను ఏం సాధించాలి?

ఆయువుంటేనే ఆశలు. నిరాశలు అదే లేకపోతే?

ఈ జీవితానికి అర్థమేమిటి?
ఎవ్వరికీ అక్కర్లేని యీ బ్రతుకు దేనికి?
తనకు ఎవ్వరూలేరు
తను ఎవ్వరికి ఏమీ కాడు
ఈ శిధిల శకలానికి,
ఈ మందులేని వ్యాధికి
మరణమే శరణం
మరణించాలి మరణించాలి
తప్పదు. తప్పదు. తప్పదు.

ఇంటికి ఎప్పుడు చేరాడో ఎల్లా చేరాడో తెలియదు. దీపమన్నా వెలిగించకుండా, కటిక చీకటులమధ్య,నిరాశతో నిస్పృహతో ఒంటరిగా కూర్చున్నాడు.

మెయిన్ రోడ్డుమీద హోటలులోంచి బినాకా గీత్‌మాలా "పాటలు వినిపిస్తున్నాయి. లతామంగేష్కరు

"కహీ దీప్ జలే కోర్ దిల్‌కి" అని పాడుతోంది. రామం గదిలో దీపం వెలిగింది.

''నాయనా రాం బాబు" అంటూ ఎవరిదో కంఠం వినిపించింది. కలలోంచి తెప్పరిల్లిన్న వాడిలాగా రామం ఉలిక్కిపడి అటు చూశాడు. ఆ కంఠం తనకి తెలిసిందే- క్రింద భాగంలో అద్దెకున్న సుభద్రమ్మగారిది.

''చీకట్లో కూర్చున్నావేం బాబు !''

''ఏం లేదండి. ఎందుకనో కళ్ళు మంటలుగా వున్నాయి. అందుకని లైటు వెలిగించలేదు."

"చదివి చదివి ఒళ్ళు వేడిచేసి వుంటుంది. రేపు తలంటి పోసుకో అదే తగ్గిపోతుంది. సాయంకాలంనుంచి నీ కోసం ఎదురు చూస్తున్నాం"

"నా కోసమా ! దేనికండి ?

"ఇవ్వాళ మా పద్మ పుట్టినరోజు మా యింటికి భోజనానికి రావాలి"

"పద్మ పుట్టిన రోజా! అహ ! హ !" అంటూ రామం పెద్ద పెట్టున నవ్వాడు. ఆవిడ తెల్లబోయి ఇతని వంక చూసింది.

"ఏం లేదండి పత్రికలో చదివిన బుడుగు కధ గుర్తుకు వచ్చింది నవ్వు వచ్చింది. ఏమనుకోకండి"

"దానికేంలే నాయనా ! నిన్ను భోజనానికిపిలవమని పద్మ పదిరోజులుగా చెబుతోంది."

'నన్నా'

"నువ్వంటె దానికి చాలా అపేక్ష. వచ్చిన రోజునే నిన్ను చూడగానే అచ్చంగా అన్నయ్యలాగా వున్నాడు కదమ్మా అని అంది"

"అల్లాగా.... మీ అబ్బాయి ఎక్కడ వున్నాడు ?

"మా రామం ప్రస్తుతం జర్మనీలో వున్నాడు. వచ్చే ఏడాది తిరిగి వస్తాడు" "బాగుంది చాలా సంతోషమండి."

భోజనం దగ్గర పద్మ, వాళ్ళమ్మ చూపించిన ఆత్మీయత ఆదరణ స్నేహాలతో అర్ధంకాని బాధ ఒక్కక్షణం ఆవరించింది మనస్సు లిప్తకాలం మూగపోయింది. అంతలోనే అంతులేని ఆనందం కలిగింది.

"అమ్మ వుంటె యిల్లు యిలా వుంటుంది కాబోలు" అని అనుకున్నాడు.

భోజనంచేసి తన గదిలోకి వస్తూంటే సుభద్రమ్మగారు

"ఎప్పుడన్న వస్తూండు నాయనా. మేమేం పరాయి వాళ్ళంకాదు" అని అన్నది. పద్మ సంగతి చెప్పనే అక్కర్లేదు. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా తెలిసినంత చనువుగా స్వంత చెల్లెలికంటె అపేక్షగా తన దగ్గర అరమరికలు లేకుండా మసలింది. మాటలమధ్య

"మా వదిన పేరేమిటి ?" అని అడిగింది పరధ్యానంగా వున్న రామం.

"శ్యాం...."అంటూ మొదట, రామం గతుక్కుమని మానేశాడు.

"శ్యాం ఏమిటి మొగవాడి పేరు?"అని పద్మ అడిగింది.

"నీకు తెలియదులే" అని రామం అన్నాడు.

"నాకు తెలుసులే" అంటూ పదేళ్ళ పద్మ పాతికేళ్ళ దానంత చిలిపిగా నవ్వింది

తన గదికి తిరిగి వచ్చేసరికి మనస్సు ఎంతో తేలికపడ్డది. ఎవరో అత్యంత ఆత్మీయులని కలుసుకున్నట్టు అనిపించింది బాధ తగ్గింది, బ్రతుకంటె మళ్ళీ అర్ధం కనిపించింది. రోజులు గడిచిపోతున్నాయి. పరీక్షలు దగ్గరకు వస్తున్నాయి. అంజనేయ స్వామి గుడికివెళ్ళి వస్తూంటే మండపం దగ్గర శ్యామల కనిపించింది; ఇతన్ని చూడగానే దగ్గరకువచ్చి.

"రామం.... కనిపించకూడ దనుకున్నావా ?"

"పరీక్షలు వస్తున్నాయి"

"నువ్వు వస్తావని ప్రతిరోజూ ఎదురు చూస్తున్నాను."

"తీరిక లేదు."

"తీరిక లేదా ? మా యింటికి రావడానికి నీకు తీరిక లేదా ? నువ్వు కూడా అందరిలాగా మారిపోయావా ?"

"మార్పు సహజం"

"సహజమా ? నువ్వు మారటం సహజం కాదు రామం ! నేను ఎటువంటి కష్టాలలో వున్నానో తెలుసా రామం !"

"నీకు కష్టమా ?"

"నాన్న నాకో పెళ్ళి సంబంధం తీసుకువచ్చాడు, ఎల్లాగైనా చేసుకోమని బలవంతం పెడుతున్నాడు.

'పరాయివాడిని నేను చెబితే వింటారా ?'

"నువ్వు నాకు పరాయి వాడివి కాదు రామం !"

"చూడు శ్యాం వాళ్ళు ఏం చేసినా నీ మంచి కోసమే చేస్తారు.

"నా గొంతుక కోస్తున్నారు."

"వాళ్ళు నీ తల్లిదండ్రులు"

"రామం యిల్లాగేనా మాట్లాడేది?

"ఇంతకంటె ఎల్లా మాట్లాడను ?"

"ఇప్పటికే నీకు అర్ధంకావటం లేదా రామం. నా వివాహం ఒక్క వ్యక్తితోనే జరుగుతుంది"

"ఆ వ్యక్తి నిన్ను చేసుకోలేడు."

"ఎందుకని"

"అర్హత లేక"

"నీకు లేని అర్హత ఎవరికీ లేదు రామం."

"కాదు శ్యామలా కొందరి జీవితాలు మామూలుగా నడవ్వు. ఆనందానికి సంతోషానికి వాళ్ళు నోచుకోరు.... ఏదో ఒక ప్రత్యేకమైన పనికోసం భగవంతుడు వాళ్ళని సృష్టిస్తాడు. మామూలు మనుష్యుల్లాగా వుండటానికి వాళ్ళకి అవకాశం లేదు.

'నువ్వూ అటువంటి వాడివేనంటావా?'

అని నా నమ్మకం. పుట్టినప్పటినుంచి యీనాటి వరకు దుఃఖమే చూశాను. మీ సాంగత్యంలో వున్న యీ కొద్ది రోజులు సుఖం అనుభవించాను."

"నువ్వు కావాలనుకుంటే యీ సుఖం ఎప్పుడూ వుంటుంది రాం."

"లాభం లేదు శ్యాం. నా జీవిత పంధా వేరు. నేను సాధించవలసిన లక్ష్యాలు వేరు.

"ఎవరు చూసి మెచ్చడానికి"

"లోకమంతా"

"మనసిచ్చిన వారిని మోసంచేసిన వాళ్ళని లోకం మెచ్చుతుందా ?

"నేను ఎవ్వరినీ మోసం చెయ్యలేదు"

"ఒక్కమాట అడగనా రాం"

"అడుగు''

''నన్ను ఎప్పుడూ ప్రేమించలేదా''

....

'మాట్లాడ వేం రాం? మాట్లాడవేం?'

'ప్రేమించలేదు.'

"నా ముఖం చూసి ఆ మాట చెప్పు రాం''

ఆకాశంమీద దట్టంగా కమ్మిన నల్లటి మబ్బుల వంక రామం చూస్తున్నాడు. మబ్బులని చీల్చుకుంటూ. కళ్లు మిరుమిట్లు కొలిపే మెరుపు వచ్చింది. ఆలయం గాలి గోపురం కంటికి కనిపించింది. మెరుపు వెనువెంటనే బ్రహ్మాండం దద్దరిల్లే ఉరుము వినిపించింది. దగ్గరలోనే ఎక్కడో పిడుగు పడ్డది. ధ్వజ స్థంభం గంటలు పెనుగాలికి ఆక్రోశించాయి. గుడిలో గంటలు ఆగకుండా మ్రోగుతున్నాయి చీకటిలో వెడుతూ తీతువు పిట్ట కూసింది తల్లి యింకా గూటికి చేరలేదని, చెట్టుమీద పక్షి పిల్లలు భయంతో అరిచాయి. భయపడిన గ్రామసింహ మేదో ఎలుగెత్తి విలపిస్తోంది. మాలపల్లిలో పాకలు అంటుకున్నాయి గగ్గోలుగా పరిగెత్తే జనం, జనంకంటె ముందర ఆపకుండా గంటలు కొడుతూ వెడుతున్న ఫైర్ యింజను.

మనస్సంతా అంతులేని ఆవేదనతో నిండిపోయింది. కన్నీరు కనుకొలకులు దాకా వచ్చి ఆగింది అనంతంలోకి చూస్తూ రామం.

''లేదు శ్యామలా ఎప్పుడూ ప్రేమించలేదు." అని అన్నాడు.

''ఎప్పుడూ ప్రేమించలేదా రామం.... సరే! అర్థమైంది రామం. ఇంతకాలం నా మీద చూపిన ప్రేమ అంతా ఒక నటన నయవంచన నా జీవితంతో చెలగాట మాడావు. ఈనాడు ఎవరిమీదకో మనస్సు మళ్ళింది. ముఖం తప్పించావు''

''కాదు శ్యామలా''

''ఇంకా అబద్ధాలు ఆడద్దు రామం.... నా సర్వస్వం నువ్వేనని నమ్మాను. నీ అండ వుంటే, నాకేం అక్కర్లేదని అనుకున్నాను.... నా సర్వస్వం నాశనం చేశావు

''నన్ను అర్థం చేసుకో శ్యాం"

''ఇంతవరకూ మోసపోయాను .. ఇప్పుడు బాగా అర్థంచేసుకున్నాను. వెళ్లు రాం వెళ్ళిపో రాం! వెళ్ళి నీ లక్ష్యాలేవో సాధించు సాధించు రాం. లోకమంతా మెచ్చుతుంది.''

అంటూ వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూ అక్కడే కూలబడ్డది. దైవప్రసాదం నేలపాలైంది. భగవంతుని పాదాల్ని తాకిన కలువ పువ్వు మట్టిలో కలిసింది

గుడికి వచ్చిన చిన్న పిల్ల ఎవరో శ్యామలని చూసి

''పడిపోయావా అక్కా'' అని అడిగింది. రామం ఏం మాట్లాడలేదు. పడిపోయిన ప్రసాదాన్ని పువ్వులని పళ్ళెంలోకి సర్దాడు ఆ పళ్ళెన్ని శ్యామల దగ్గర పెడుతూ మెల్లిగా

''ఇంటికి వెళ్లు శ్యాం'' అని అన్నాడు,

శ్యామల ఏం మాట్లాడలేదు, ఇతని వంక చూడకుండా అక్కడనుంచి బయలుదేరింది. వడివడిగా అంగలు వేసుకుంటూ యింటికి చేరింది. రవ్వంత దూరంగా వెనుక వస్తున్న రామం శ్యామల యింట్లోకి వెళ్ళగానే తను సందు చివర ఆగి వాళ్ళ యింటివంక ఒక్కక్షణం చూస్తూ నిలబడ్డాడు. వర్షం ప్రారంభమైంది. చినుకులు పెద్దవైయ్యాయి. శ్యామలా వాళ్ళ యింట్లో లైట్లు ఆరిపోయాయి.

ఆకాశాన్ని చీల్చుకొని మెరుపు వచ్చింది హృదయాన్ని చీల్చుకుని నిట్టూరు వచ్చింది ఆవేదన వరదలైంది.

''నన్ను క్షమించు శ్యాం నన్ను క్షమించు" అని అనుకుంటూ రామం అక్కడనుంచి బయలుదేరాడు.

వారం రోజుల తరువాత క్లాసునుంచి వస్తూంటే ప్రొఫెసరు పిలిచాడు,

"ఈ మధ్య చాలా పరధ్యానంగా వుంటున్నావు ఒంట్లో బాగుండలేదా''

"బాగానే వుంది సార్''

''నీకు బాధ కలిగించే సంఘటన ఏదైనా జరిగిందా?''

''లేదు సార్"

'చూడు రామం నీలాంటి విద్యార్థి పదేళ్ళకో పాతికేళ్ళకో ఒకడు వస్తూవుంటాడు. వాళ్ళని చూసినప్పుడు మేము యింతకాలం పడ్డ శ్రమకు తగిన ఫలితం లభించిందని, మాపేరు నిలబెట్టె శిష్యుడు దొరికాడని సంతోషిస్తాం. నీకు యూనివర్సిటీ ఫస్టు వచ్చి, గోల్డు మెడలు పుచ్చుకుంటున్నప్పుడు చూడాలని మా అందరికీ ఆశ. ఆ దృశ్యం చూసి గర్వపడాలని మా అందరి అభిలాష''

''ప్రయత్నం చేస్తున్నానండి కాని చదవలేకపోతున్నాను"

''క్లాసులో పాఠం చెప్పడంతోనే కాదు నీ బాధ్యత నాకు ఎప్పుడూ వుంటుంది''

....

''మన మనస్సులోని బాధ యితరులతో చెబితే ఉపశమనం కలుగుతుంది. దుఃఖం పోగొట్టడానికి ఏదైనా ఉపాయం లభించవచ్చు"

''నన్నేం అడగద్దు సార్''

'అడగనులే.... నీకు ఏ సహాయం కావలసినా నా దగ్గరకు రా''

'నాకు ఎవ్వరూ సహాయం చెయ్యలేరు'

''చూడు రామం కోరందే ఎవ్వరూ సహాయం చెయ్యరు. ఏదో ఒక్క చిన్న విషయంవల్ల నీ భవిష్యత్తు పాడు అవటం నాకు యిష్టంలేదు''

....

''ఆ పిల్ల తల్లిదండ్రులెవరో నాతో చెప్పు నేను వాళ్ళతో మాట్లాడతాను."

....

"ఆలోచించి నాతో చెప్పు. నేను నీకు గురువునేకాదు, స్నేహితుడిని కూడా"

రోజులు గడిచిపోయాయి. రేపు పరీక్షలనగా, కృష్ణా శ్యామలా వాళ్ళ నాన్న బజారులో కనిపించారు. రామాన్ని చూడగానే కృష్ణ.

"ఒరేయి నల్లపూస" అంటూ కేక పెట్టాడు దగ్గరకు రాగానే,

'రేపటినుంచి పరీక్షలు''

"బాగా రాయి గుడ్ లక్.... పరీక్షలు రాయగానే వూళ్ళోంచి పారిపోకు మన శ్యామల పెళ్ళి''

"ఎప్పుడు ?''

"నీ పరీక్షలైన మర్నాడు"

"ఏదో తారీఖున ? పెళ్ళికొడుకు ఎవరు ?''

"ఒక వండర్ ఫుల్ మాన్'' ఐ. ఎ. ఎస్ ప్రస్తుతం అస్సాంలో వుంటున్నాడు.

"బాగుంది"

"బాగుంది అంటె సరిపోదు పరీక్షలు కదా అని నీకు పెళ్ళిపనులు పురమాయించ లేదు. ఫొటోల పనిమాత్రం నీదేనయ్యా''

'నేనా ? స్టూడియోలవాళ్లు బాగా తీస్తారు'

"నాకు కుడి భుజంగా, యీ కృష్ణుడికి అర్జునుడిగా, ఒక లోకవిఖ్యాత ఫొటోగ్రాఫరు దగ్గర వుండగా నేను స్టూడియోల వాళ్ళని పిలుస్తానా ? అది నీకు యిన్సల్టు నాకు నామర్దా"

"నేను....''

"నేను లేదు నువ్వు లేదు ఫొటోలు బాగా తియ్యి. మా బావగారితో చెప్పి పంచెల చాపు పెట్టిస్తాను "

"థాంక్స్''

"ఇది అఫీషియలు పిలుపు కాదు శుభలేఖలు అచ్చు అవుతున్నాయి అవి రాగానే బొట్టు కాటికా పెట్టి నేను పిలుస్తాను సిద్ధంగా వుండు"

"అల్లాగే"

స్టేషనులో గంట కొట్టారు ఈలవేసి గార్డు పచ్చ దీపం చూపాడు రైలు బిగ్గరగా కూసింది. స్టేషను మాస్టరు గదిలో గడియారం ఎనిమిది కొట్టింది ట్రావెలర్సు బంగళా దగ్గర పిరంగి మోగింది.

మనస్సుల్లోంచి ఒక నిట్టూర్పు వచ్చింది రైలు కదలింది.

* * *

పిరంగి మోగింది. పాటకచ్చేరి పూర్తి అయింది. పందిట్లో భోజనాల ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి బట్టలు మార్చుకోవటానికని శ్యామల తన గదిలోకి వెళ్ళింది. రామం యిచ్చిన బహుమతి విప్పకుండా అల్లాగే వుంది, పొట్లం విప్పింది మస్టర్డ్ కలర్ ధర్మవరం చీరెమీద ఆకుపచ్చ రంగు నెమళ్లు తనకు ఎంతో నచ్చిన రంగు. తను ఎంతో కాలంగా కావాలని మోజుపడిన చీరె. ఆ చీరెని చూస్తూంటే మనస్సు గద్గదమైంది కన్నీరు కంఠాన్ని అడ్డింది. మనస్సు ఒకటే ప్రశ్న అడిగింది.

"ఎందుకిల్లా మారిపోయావు రామం?''

చీరె మడతల్లోంచి ఒక ఉత్తరం క్రింద బడ్డది వణుకుతున్న చేతులతో ఆఉత్తరాన్ని విప్ప చదవటం మొదలు పెట్టింది.

ప్రియ బాంధవి,

బహుశః నువ్వు యీ వుత్తరం చదివే సమయానికి నేను చాలా దూరంలో వుంటాను. ఐదు సంవత్సరాలు మీ అందరికీ ఆత్మీయుడుగా మసలి, యీనాడు అందరికన్నా ఆత్మీయురాలైన నీ దృష్టిలో వంచకుడుగా, మోసగాడుగా మారడమనేది నాకు ఎంతో బాధ కలిగించింది. నీ స్నేహాన్ని చెలిమిని నేను మోసంతో పొందాననే భావన నీకు కలగకూడదనే యీ ఉత్తరం వ్రాస్తున్నాను. నీ అంతట నీవు ప్రాధేయపడినా, నేను కసాయి వాడిలాగా ప్రవర్తించానని నీకు ఎంతో కోపం వచ్చింది. నీకు కోపం రావడంకూడా మంచిదే అయింది. నిన్ను యీనాడు చేపట్టినవారు ఎంతో మంచివారు. వారి నీడలో నీ జీవితం తప్పక సుఖమయం అవుతుంది. నీకు యీనాడు సర్వస్వం వుంది. నేను ఏమీలేని బికారిని శ్యాం.... నా వల్ల నీకూ నీవారికి జరిగేదల్లా అపకారం అవమానమే.

ఎంతోకాలంగా నీతో ఒకవిషయం చెబుదామని ఎన్నోసార్లు అనుకున్నాను. కాని మీ ఆత్మీయత, ఆదరణలో క్రొత్త వెలుగును చూసిన నేను జీవితంలో ఏర్పడిన యీ మహదానందం, యీ చల్లని వెన్నెల నిజంచెబితే దూరమవుతాయేమోనన్న భయంతో స్వార్థంతో యింతకాలం దాచాను. ఈ అంతులేని ఆనందంలో మరిచిపోయాను. నేను మరిచినా లోకం మరువదేదు. తియ్యటికలలు కరిగి, మళ్ళీ యీ కరుణలేని కరుకు కసాయి ప్రపంచములోకి వచ్చిపడ్డాను. నేను చేస్తున్న పొరబాటు అర్థంచేసుకున్నాను.

ఇరవైరెండు సంవత్సరాలక్రితం, ఒక వూళ్ళో ఒక సజ్జన సంపన్న కుటుంబం ఒక యింటికి అద్దెకు వచ్చారు. వాళ్ళకు మహాలక్ష్మిలాంటి ఒక్కగానొక్క ఆడపిల్ల. ఐనవాళ్ళయింటికోడలే. రేపోమాపో కాపురానికి పంపిద్దామని తల్లిదండ్రులు అనుకుంటున్నారు. ఆయింటివారి అబ్బాయి సెలవలకు యింటికి వచ్చాడు. వచ్చిన రోజునే. యీ మహాలక్ష్మికి మంచిరోజులు దూరమయ్యాయి. చూపులు కలిసాయి. మనసులలో ఏవో తెలియని భావనలు రేకెత్తాయి. ఇది తప్పని తెలుసుకునే లోపలే యిద్దరి మమతలు గాఢమయ్యాయి. ఎదుటపడ్డక్షణంలోనే కన్నులు కావ్యాలు పలికేవి, సెలవలు చివరకు వచ్చాయి. మమతలు చేరువకు వచ్చాయి. మోహం గాఢమైంది. మంచి దూరమైంది. పెద్దల వెంట తిరణాలకు వచ్చినజంట మాయమైంది; ఆ సీమకు, ఆ వాడకు దూరమైంది.

మమతలు, మోజులు, మకరందం అన్నీ తుమ్మెద మనసార పొందింది. మనసుతీరగ్గానే భ్రమరం మనస్సు మారింది. ఈమధురం అతి మధురమైంది. ఈ పుష్పాన్నివదిలి వేరువేరు పుష్పాలమీద వాలుతూ తుమ్మెద అజ్ఞాతంలోకి మాయమైంది వికసించిన పుష్పం ఫలించింది.

(తరువాయి 28 వ పేజీలో)

పునర్జన్మ

(23 వ పేజీ తరువాయి)

ఎక్కడ పాడయిపోతారోనని ఆ యింటి గృహిణికి భయం. ఆమెను సూటీపోటీ మాటలంటుంటూరు. ఒక సందర్భంలో తన పేరేమిటి అని అడిగినప్పుడు వేశ్య, వెలయాలు అని తప్ప తనకు మరో పేరు లేదని చెప్తుంది.

ఏమయితేనేం- అతణ్ణి తాను మామూలు మనిషిగా చేయ గలిగింది. ఈ చేయడంలో అతనికి తన హృదయాన్నే ఇచ్చివేసింది. కానీ చివరకు ఆమెకు మిగిలింది ఏమిటి? అతను మామూలు మనిషి కాగానే- ఆ కీర్తి మరొకరికి దక్కింది. తను కనపడితే పాతజ్ఞాపకాలు గుర్తుకువచ్చి- అతను తిరిగి పిచ్చివాడయిపోతాడన్న భయంతో- ఆమె అతన్ని కలుసుకోవడానికి వీలులేకుండా అంక్ష వచ్చింది.... తనకు (పిచ్చిలోనే కావచ్చు) తాళిగట్టిన భర్త- తనని చూస్తే పిచ్చివాడయిపోయేటట్లయితే- అతని సహచర్యాన్ని, తను ఎంతగా కోరుకున్నా- అతనికి దూరమవడమే తన కర్తవ్యం- తన ప్రేమకు సార్థక్యత- అందుకనే బరువైన హృదయంతో ఆమె తన పాత యింటికి వెళ్ళిపోయింది.

వెళ్ళిందేకాని తిరిగి నృత్యం చేయడానికి ఆమె అంగీకరించదు. ఒక పరువు ప్రతిష్టలుగల ఒక యింటికోడలయింది. ఆ కుటుంబానికి అప్రతిష్ట కలిగించే, యీ నృత్యం చేయలేనంటుంది

ఆ సమయంలోనే తన భర్త, తన సర్వస్వమూ, తనను వెదుక్కుంటూ సాని వాడకు వస్తున్నాడు. అతణ్ణి తిరిగి చూస్తున్న సంతోషం ఒక త్రుటికాలం కలిగిందేమో! ఇంతలో భయం ఆవరించింది. తనను చూసి, పాతజ్ఞాపకాలు తెచ్చుకొని అతను పిచ్చివాడయిపోతే.... ఆప్రమాదాన్ని నివారించాలంటే ఒకటే ఒక మార్గం- తనపట్ల అతనికి జుగుప్స కలిగించాలి. అందుకనే నృత్యం చేయడానికి- అంగీకరించింది. చివరకు తిరిగి అతనికి మతిభ్రమించిందన్న భయంకలిగినప్పుడు ఆత్మహత్యకు సిద్ధపడింది.

ఈ పాత్రలో కృష్ణకుమారి జీవించింది నటనా వైదుష్యంలోకాని, కాని, హావభావ ప్రదర్శనలో కాని తను ఎవరికీ తీసిపోనని ఆమె నిరూపించుకుంది

ఇక చిత్రంలో పాత్రకు అంత బలం కలిగించకపోయినా, వాసంతి పాత్రపోషణ చాల ఉదాత్తంగా వుంది తను అమితంగా ప్రేమించే బావను, న్యాయంగా, ధర్మంగా పొందడానికి గల హక్కు ఎవరికుందో గుర్తించగలిగిన సంస్కార హృదయ ఆమెది- కన్పించినది ఒకటి రెండుసార్లే అయినా, అదీ చాల కొద్దిసేపే అయినా- మన మనస్సులలో మరపురాని ముద్రవేసే పాత్ర కథానాయకుడి నాయనమ్మది. సూర్యకాంతం- వచ్చీరాని ఇంగ్లీష్ మాటలు మాట్లాడుతూ, ఎంగేజ్‌మెంట్సుతో సతమతమయ్యే సొసైటీ లేడిగా వినోదం కలిగించినా, పద్మనాభం, రాజబాబు, రమణారెడ్డిల పాత్రలు అనవసరంగా తయారవడమేకాక, వారి హాస్యం తలనొప్పికూడ కలిగించింది

ఈ చిత్రంలో ముఖ్యంగా చెప్పుకోవలసింది పాటలు. అందులో సాహిత్యం చాల ఉత్తమస్థాయిలో వుంది. సినిమా పాటల్లోకూడ ఉత్తమసాహిత్య విలువలు చూపవచ్చు అని నిరూపించిన నారాయణరెడ్డి. శ్రీశ్రీ ప్రభృతులను అభినందించవలసివున్నది.

చలపతిరావు సంగీతం బాగానేవుంది. కానీ ప్రజాబాహుళ్యానికి ఎంతవరకు నచ్చుతుందో తెలియదు. ఈ చిత్రానికి యల్. విజయలక్ష్మి నృత్యం మరో ఆకర్షం

వీటన్నిటినీ మించి ఆత్రేయ. ప్రత్యగాత్మ సంభాషణలు చాల శక్తివంతంగా వున్నాయి.

శ్రీ ప్రత్యగాత్మకు హాట్సు ఆఫ్....

—o—

విరిగిన కెరటం

(10 వ పేజీ తరువాయి)

"సన్నజాజి మల్లెమొగ్గగా మారింది. వడి నిండింది. కాని మనస్సు చిన్నబోయింది. ఎటు చూసినా నిరాశ, నిస్పృహ కరుణ జూపమని కాళ్ళమ్రొక్కితే కామించేవారే గాని, కనికరించేవారు కానరాక, ఈ సుడిగుండంలో నిలువలేక, ఈ నమ్మక ద్రోహాన్ని తట్టుకోలేక తల్లడిల్లి పుట్టినింటికి దూరమై బ్రతుకు భారమై తనసీడని నిలిచితే తన కన్నబిడ్డకూడా తనలాగానే అవుతుందని భయపడి గడిచినదంతా కన్నీటితో కథగా రాసి పసికందు మెడలో కట్టి నది ఒడ్డున వదిలి, తను జలదేవత పరమైంది. పాపడిని చూసినవారు చేరదీశారు. కన్నతల్లికోసం ఆమె కన్నవారికోసం గాలించి యీ విషాదవార్త తెలియపర్చారు. తమ వంశగౌరవాన్ని మంటగలిపిన నిర్భాగ్యురాలి పాప ఫలితాన్ని చేరదియ్యడానికి కన్నవారు ఒప్పుకోలేదు. ఆనాటినుంచి పరులపంచనే పెరిగాను. కన్నతల్లి తండ్రులకంటె వాళ్ళు ఎక్కువ ఆదరణ చూపినా నేను వారి కన్నబిడ్డను నేను అనే విషయం నా పెంపుడు తల్లి ఏనాడు నన్ను మరువనియ్యలేదు కాని నా పెంపుడుతండ్రి ఏనాడో మరిచిపోయాడు. ఈ విద్య యీ విత్తం వారి చలవే.

ఈ నిజం మీ నాన్నగారికి తెలుసు. అందుకనే వారు కాదన్నారు. మన ఇద్దరి ప్రేమలకు అడ్డుగానిలచి ఒక మహాప్రమాదాన్ని తప్పించారు.

నన్ను ద్వేషిస్తూ నీ మనస్సు పాడు చేసుకోవద్దు. జాలితో నాకోసం నీ కన్నీటిని వెచ్చబెట్టవద్దు. నేను ఎక్కడవున్నా ఎల్లావున్నా నీవు నీవారు ఆనందంగా వున్నారనే తలంపే నాకు దివ్య రక్ష....

ఈ రామాన్ని మరిచిపోక్యాం........! మరిచిపో....

రామణి